

BYL JEDEN OTEC A MĚL TŘI DCERY, PĚKNÉ JAKO TŘI RŮŽE; TA nejmladší byla ale nejdriečnější², nejupřímnější, nejrobotnější. — Jedenkráte šel otec do hlavního města na trh; než odešel z domu, ptal se dcer, co by která si přály, aby jim z trhu přinesl. — Starší dvě dcery prosily o šaty, šperky, pletky, nejmladší neprosila o nic, až teprv když se jí otec po druhé ptal, co by si přála, aby jí donesl, pravila: „Ja si nič inšieho, lúby otče, něžiadám, len edon ružový púčok, ale aby tak pekný bol ako žiadnen na svetě!“

„Máš ho mat!“ slíbil otec, a rozloučiv se od milených dcer, na cestu se vydal.

Zdráv došel. — Peněz měl dost, nakoupil tedy více než s potřebu. — Když už vše skoupené měl, dcerám šaty, šperky, rozličné pletky, šel se ohlednouti po růžovém puku. — Ale jakkoli přechodil celý trh, ve všech zahradách se ohlížel, růže ani k spatření. — Čas květu růžového minul, a jakkoli by je zlatem byl platil, k dostání jich nebylo. — Rmoutilo ho to velice, že nemůže svému ze všech nejmilejšímu dítěti tak skromnou žádost vyplnit, a smuten vracel se domů, poprvávaje se i cestou ještě po růžovém poupeři. — Lidé se mu smáli, že si měl na růže přispíšiti. — Už se blížil pomalu k domovu, an mu přišlo lesem jít; — jak tak zamýšlen, nedbaje cesty jde, zbloudí a přijde do hustého lesa. Vida, že není na pravé cestě, dere se z houští ven a tu přijde do malého údolíčka, uprostřed něhož vidí růžový keř a na keři jediné, překrásné poupeře. — Zahýkl radostí, a dojda keře, poupeř utrhl. — V tom okamžení zahučel les, jako by se hrmativa hnala, zem se

¹ Poupeř.

² Driek — tělo, driečný — pěkného těla.

otřásla a zpoza keře vyhrnula se na člověka ozrutná zvířecí ohava. — „Ako si sa opovážil utrhnúť tento ružový puk, muoj najmilší kvietok, pekný ak žiadен na svetě?“ — za hřměla naň hromovým hlasom, až se člověku strachem kolena podlamovaly. — Třesoucí se začal povídati, pro koho ten puk utrhl, a nabízel ohavě všecky svoje peníze a co by jen žádala za to poupe.

„Ja za ten puk nič inšieho něžiadam kreme to, čo těbe, keď sa domu vrátiš, najprú v ústrety dojdě,“ — tak mu to ozrutné zvířetisko pravilo, hrozný zrak naň upírajíc. — Cože něbožák měl počíti? — Slíbil, co ohava žádala, aby životem vyvázl.

„No dobre,“ pravilo zvíře, „za tri dni mně to sem na toto miesto pošleš; keď nie, zle sa s těbou povodí.“ — Poté zvíře zmizelo a člověk ubíral se smuten domů. — Nepřál si nic jiného, docházeje k domu, jen aby mu nikdo vstříc nepřicházel. Ale cože, nejmladší dcerka, jak zdaleka přicházeti ho viděla a otce poznala, hned vše stát i ležet nechala, v ústrety mu pospíchajíc. — Kočku, psa, oboje by byl otec raději viděl, kdyby ho bylo prvně vítalo, nežli dceru, nejmladší své dítě. — Ale už se stalo a odstat nemohlo!

„A či stě mi, tatuško, doniesli ružový púčok?“ ptala se dcera, když si byla otce pobozkala. „Doniesol, doniesol, pekný ako žiadens na svetě, ale dieťa moje, drahý je!“ — pravil otec a pustil se do pláče. — Ulekla se dcera a začala otci domlouвати, proč jej kupoval, — ale otec zakroutil hlavou. „Eh dieťa moje, veď bych ja bol rád všecko moje bohatstvo zaň dal, kebych len těba bol zachoval!“ — odpověděl jí otec a teprv povídati začal, jak a kterak se stalo a že musí třetí den do lesa k té ohavě jít.

Ulekla se ovšem dcera, vyslechnuvi otcovo vypravování, ale jsouc dobrého a smělého srdce, pravila: „Už sa zato nětráptě, tatuško; keď je tak, poručeno Pánu-

bohu, pujděm; čo už aj na mňa čaká, ažda to pretrpím,“ — a takto otce těšic zastrčila si krásné poupe za pas a s otcem do domu vešla.

Třetí den zrána rozloučila se s domovem, a provázena plačícím otcem, ubírala se k lesu. — U lesa s otcem se rozloučila a cestičkou, kudy jí ukázal, sama dále krácela. — Cestička vedla ji upřímo do údolíčka, kde růžový keř stál; — když tam přišla, ohlísla se zůkol vůkol, ale nikoho neviděla. — Vzala tedy poupe do ruky, přistoupila směle ku keři a dotknouc se ho zvolala: „Tu som!“ — V tom okamžení zahučel les, země se zatřásla, otevřela se a děvče skoro strmhlav dolů pod zem se valilo. Když se vzpamatovala a kolem sebe ohlížela, viděla se před černým mramorovým hradem v pěkné zahradě a po pravém boku viděla státi zvířecí ohavu. Zachvěla se, ale zvíře příjemným velmi hlasem na ni promluvilo: „Nič sa mňa něboj, krásne diouča, nič ti ja něurobím. Prechádzaj sa po zahradě, chod aj do hradu, najděš tam jedlá aj lúžko, aleže slova něprerieckni, čo by ti aj všakovuo na oči prichádzalo a čo by ťa aj trápilo, len čuš a buď trpezlivá; ked' pretrpiš, buděš šťastná.“ Po těch slovech zvíře zmizelo a děvče plné podivení chvíli na jeho slova myslilo. — Poté šla se podívat po zahradě, a když ji hlad omínal, vešla do hradu; jak vně tak i zevně byl hrad celý černý, i všecek nábytek v něm. — Na stolku v jedné jizbě bylo prostřeno pro jednu osobu a několik jídel stálo na stole, až příliš dobrých, myslilo si děvče, okusíc. — Najedla se, k studánce šla se napít, a když pak vyšla na obloze večerná zornice, šla na lůžce. — Asi k půlnoci strhla se v celém zámku náramná harma³, dvěře s třeskotem se rozlítly a do jizby, kde děvče spalo, vběhlo hejno rozličné hávedi a na děvče se sesypalo; štípali ji a trhali,

³ Rámus, hřmot.

píchali, až bylo děvče už všecko ztýráno; ale mlčelo. Náhle, jak přišli, odešli; děvče usnulo, a ráno když vstalo, vidělo, že jedna třetina hradu zbělela. — Když přišla do zahrady, zvíře hned se jí ptalo, jak bylo v noci, a ona mu začala vše vypravovati, jak ji ta háved' trápila, a pranic se zvířete nebála, ba nezdálo se jí ani tak příliš ošklivé, jako na první pohled. — Když mu vše vyrozprávěla, napomenulo ji přívětivým hlasem, aby jen trpělivá byla a slovo neprorekla, a byť i hůře bylo než první noc; potom zase zmizelo, nechajíc děvče samotné. — I chodila zase po pěkné zahradě, když hlad cítila, šla se najít do zámku a napíti k studánce a večír na lůžko. — Zaspala již trochu, když k půlnoci zase zvuk a křik se strhl, větší než první noc, a hejno rozličných potvor do jizby se vřítilo a na děvče padlo, jako na louku kobylky. — Štípali ji, tloukli, za vlasy tahali, píchali, co nejhoršího věděli, jí dělali, ale děvče němě zůstalo jako ryba, ačkoliv když ji opustili, ani hnouti bolestí se nemohlo. — Ráno sotva se dovlékla do zahrady, kde ji zvíře již čekalo; litovalo ji, ale přece jen vroucně prosilo, aby jen tu třetí noc ještě trpělivá byla a slovo nepromluvila, a kdyby i o život šlo. — Nebylo děvče rádo, když ji zvíře opustilo, a stýskalo se jí po něm, nic se jí nezdálo ošklivé a ráda byla, když s ní mluvilo. — Když se na zámek podívala, viděla, že zase o jednu třetinu zbělel. — Procházela se přes den po zahradě, do zámku šla jísti, k studánce pítí a tak jí pomalu den ušel a přišla noc. — Se strachem lehala na lůžko a nemohla zaspati, ale to si umínala, děj se co děj, že slovo neprorekne. Když bylo k půlnoci, divá zberba se přihrnula, divější, ohavnější než předešlá; k loži dívčinu se přihrnuvše, začali ji mučiti, štípati, s lože dolů ji stálci, za vlasy tahali, píchali. Děvče mlčelo jako ryba, ale když jí maso z těla trhati počali, nemohla již bolest snést — i vzkříkla:

„Jaj!“ — V tom okamžení zámek se zatřásl, háved' zmízela a u děvčete stál překrásný mládenec, ruce jí líbaje. Když si trochu oddechla, pravil jí krásný mládenec, že je on syn knížecí, pán toho zámku i celé té krajiny, ale že byl již mnoho let od jedné zlé ježibaby ze msty zakletý v ošklivé zvíře, na tak dlouho, dokud by ho čistá panna nevysvobodila, snášic pro něho, ošklivé zvíře, trápení a bolesti trpělivě a mlčíc. Když jí to vše mladý kníže vypověděl, doložil: „Ty, krásne diouča, si mňa vyslobodilo a za to buděš mojou ženou a paňou v mojom zámku, keďti ďaka?“ — Jisto, že děvčeti vděk přišlo dostati se za krásného mládence a státi se paní na zámku — než žiti s ošklivým zvířetem. — Zaslúbili se. — Ráno když mladá nevěsta do zahrady šla, viděla zámek služebnictvem oživen a vše se od krásy jásalo. — Po několika dnech kázal kníže zapřáhnouti do hrdých vozů a s celým komonstvem jeli navštivit otce a sestry. — Jakou radost otec asi měl, když viděl své drahé, oplakávané dítě, a že v dobrých rukou je a šťastné, to si může každý pomysliti.